contact

orgaan van de

Arubaanse Onderwijs Bond

MAART 1968

CONTACT

Orgaan van de Arubaanse Onderwijsbond
Correspondentie adres: Postbus 386 St. Nicolaas

BESTUUR :

J. BASTIAANSE, Voorzitter	Gilles Poppestraat 1. Tel. 7216
Mej. W. SCHAAP, 1st Secretaresse	Gen. Maj. de Bruynewijk 18, Tel. 7135
Mej. C. I. BRYSON, 2de Secretaresse	N.C.C. 101
J. D. FRIELINK, Penningmeester	Spaans Lagoenweg 17
R. B. KOCK, Commissaris	Mangostraat 8

REDACTIE COMMISSIE :

C. A. BRUCE	W.K. 1, Tel. 5941
G. BOUWMEESTER	Savaneta 123D

Verenigde Antilliaanse Drukkerijen

MAART 1968

BESTUURSMEDEDELINGEN

De februari-vergadering vond plaats op de 29e.

In een ingekomen stuk verzocht de Heer Sprockel het formulier met gegevens over de A.O.B. op te sturen.

In een andere brief werden de examen-data gegeven; in het februarinummer van Contact zijn deze inmiddels gepubliceerd.

Naar aanleiding van een brief van de C.C.A. werd besloten lid te worden van de Antilliaanse filmotheek van de Sticusa.

Mej. Schaap stelde voor om een postbus voor de A.O.B. aan te vragen, zodat bladen, brieven enz. niet meer op verkeerde adressen terecht komen.

Het leek de vergadering uiterst nuttig de Inspectie toestemming te vragen een lezing te houden over de Mammoetwet, in het bijzonder over de brugklassen, die in het volgend schooljaar gerealiseerd moeten worden; deze lezing zou dan voor alle betreffende leerkrachten gehouden moeten worden; een gedetailleerde voorlichting zal noodzakelijk zijn, misschien kan de voorspelde improvisatie dan nog wat ingetoomd worden.

Op 28 maart 1968 vond de maandelijkse vergadering plaats. Het aanvragen van een studiebeurs is een kostbare, dus voor velen een penibele zaak. De praktijk wijst uit, dat veel mensen hierdoor afgeschrikt worden, zo niet er van weerhouden worden, de aanvrage in te dienen. Dit is natuurlijk een dwaze situatie; kansen en talenten kunnen verloren gaan. Wie kan hieraan zijn goedkeuring hechten? Het bestuur was van mening, dat hier gehandeld diende te worden. Bericht ontvangen over lidmaatschap van de filmotheek van de Sticusa.

De aangevraagde postbus werd verkregen; het nummer vindt U in de „kop" van Contact.

De diverse instanties wordt toestemming verzocht voor het houden van een Mammoetdag (theoretische kennismaking met de Wet op het Voortgezet Onderwijs); deze dag (ochtend) zal dan door de vier bonden georganiseerd worden.

De leerkrachten van het openbaar onderwijs op St. Eustatius zoeken aansluiting bij de A.O.B. Het bestuur zal contact met hen opnemen.

Er werd een brief verzonden aan het BC in verband met het feit dat enkele leerkrachten van de L.S. benoembaar geworden zijn in de rang 1B door het behalen van de akte handenarbeid en M.O. Pedagogie, en nu niet het bij die rang behorende salaris kunnen verdienen. Verzocht werd, in het belang van het onderwijs deze collega's toch het volledige salaris uit te betalen.

DE MAMMOET

Nu we op de Nederlandse Antillen met ingang van 1 september 1968 ook een Mammoet rijker gaan worden, gonst het voortgezet onderwijs, vooral Mulo en HBS van aktiviteit. Iedereen praat er over en vraagt zich af, hoe hij een en ander in deze korte tijd tot stand moet brengen. In feite komt het echter voorlopig neer op één klas, de brugklas. En dat is al erg genoeg.

De studielessen zijn voor iedereen nieuw en iedereen ziet er een beetje tegenop. Wat ermee aan te vangen? Hoe deze zo goed mogelijk te besteden? Gaan we twee of drie vreemde talen krijgen en indien twee, welke twee? Het wiskundeprogramma zal veranderen en bezitters van de L.O.-akte vragen zich bezorgd af wat er gaat gebeuren. De waardering van de L.O. wordt gering in vergelijking met de M.O.-akte, enz. enz. Allemaal zorgen.

In de brugklas worden echter nog enige nieuwigheden ingevoerd, te weten handenarbeid, muziek en een groter aantal uren lichamelijke oefening. Voor deze vakken zijn de vooruitzichten wel erg somber. Tot nu toe is er voor het MULO-onderwijs (7de t/m 10de klas) geen cent beschikbaar geweest voor handenarbeid. Gevolg: er is totaal geen materiaal. In september dient er dus voor gezorgd te worden dat er iets aanwezig is om mee te beginnen. Er zijn onder onze collega's personen met een ongelooflijk improvisatie-talent, maar niet iedereen bezit deze gave. De meesten van ons zullen de beschikking moeten hebben over enig materiaal en enkele hand leidingen om er iets van te kunnen maken. En dat is toch de bedoeling. Deze uren dienen zinvol besteed te worden. Er zal dus zeker geld moeten komen daarvoor.

Met muziek is het al niet veel beter gesteld. Ook hier is het werkterrein ongerept. Op de scholen is niets aanwezig. De bandrecorder, die ook bij andere vakken gebruikt kan worden is jarenlang van onze bestelling geschrapt. Komt er nu iets? Hier zijn ook weer enkele begenadigde onderwijzers die zelf in het bezit zijn van enige talenten en een instrument bespelen. Zelf meebrengen natuurlijk, want de school heeft niets. Ik kan me voorstellen dat er geen piano beschikbaar gesteld wordt omdat toevallig één van de onderwijzers piano speelt. Maar er zal toch iets moeten komen. Vele onderwijzers denken met afschuw terug aan hun vergeefse pogingen een noot te ‚treffen'. Zij hebben hulpmiddelen nodig.

Maar de lichamelijke oefening is bij voorbaat ten dode opgeschreven. In de doelstellingen van het leerplan treffen we onder meer aan:
doelgerichte oefeningen te worden gegeven. Er wordt verder in het leerplan bevordering van een goede houdings- en bewegingsvorm. Hier dienen dus steeds gesprcken over toestellen en hulpmiddelen. We zien: klimmen (touw of paal?), hangen en zwaaien (ringen?), borstwaarts omtrekken en knieopzwaai (rekstok?), rollen (matten?), bewaren van het evenwicht (evenwichtsbalk?). We zien zelfs zwemmen!!! En nu zijn er **GEEN** gymnastiekzalen en **GEEN** zwembaden.

Alles wat hiervoor genoemd is kan alleen in zalen of zwembaden uitgevoerd worden. In Sint Nicolaas is geen één gymnastiekzaal; in Oranjestad een enkele bij een school, maar niet voor gebruik door andere scholen. Hebben we bevoegde leerkrachten?

Op het hele eiland is geen enkel zwembad. Die van de hotels kunnen we rustig vergeten. Alleen Strand Hotel is bereikbaar en meneer Cohen ziet ons aankomen met een hele klas schreeuwende kinderen temidden van zijn rustzoekende gasten. In Sint Nicolaas is weer helemaal niets, evenmin als in Savaneta of Santa Cruz. En de zee is ten enen male ongeschikt voor zwemles. Zelfs al was de zee wel geschikt, hoe komen we er dan?

We hebben nog niets gemerkt van aktiviteiten op het gebied van de bouw van gymnastiekzalen en zwembaden. Nu de Mammoetwet op korte termijn ingevoerd dient te worden, dient ook op korte termijn in dit tekort te worden voorzien, anders zullen de genoemde vakken weer, zoals altijd al het geval geweest is, in de verdrukking komen.

J. BASTIAANSE

DE MAMMOET OP ARUBA

Momenteel is op Aruba (althans in onderwijskringen) de eventuele invoering (of invoer?) van de Nederlandse Mammoetwet (wet op het voortgezet onderwijs) hèt onderwerp van gesprek. Dat is geenszins verwonderlijk, want deze plannen zijn van zeer ingrijpende aard en hebben verstrekkende gevolgen voor ons totale vervolgonderwijs en indirect ook voor ons basis-onderwijs. In verband hiermee bevreemdt het ons in hoge mate, dat we tot heden (1 april - géén april-mop!), bij het lager onderwijs officieel nog van niets weten. Dat betreuren wij, omdat wij:

1. uiteraard hooglijk geïnteresseerd zijn in de materie;
2. gaarne aan de discussie hadden deelgenomen, althans voorzover het lager onderwijs er bij betrokken is;
3. aan informerende ouders moeten antwoorden: „Sorry, wij weten van niets";
4. de indruk hebben gekregen dat deze plannen coûte que coûte voor 1 september 1968 „doorgedrukt" zullen worden.

Men begrijpe me goed, met bovenstaande wil helemaal niet gezegd zijn, dat we sowieso tegen invoering zijn van een soort Mammoetwet voor ons Antilliaanse vervolgonderwijs, maar men wachte zich ervoor een Nederlandse onderwijswet, inhoudende de ingrijpende veranderingen, klakkeloos over te nemen, zonder deze allereerst getoetst te hebben op zijn bruikbaarheid voor het Antilliaanse onderwijs.

Op dit punt zijn we niet gerust.

Echter, veranderingen in ons onderwijssysteem, in de geest van de Nederlandse Mammoetwet, met name de vernieuwingen betreffende methodiek, didactiek en rooster, juichen we van harte toe.

In dit stadium zijn er voor ons enkele kernvragen:

I. Zijn met deze plannen de belangen gediend van DE Antilliaanse schoolgaande jeugd in z'n geheel?

II. Vormen de geprojecteerde brugklassen ook een brug tussen ontwerp-leerplan-basisonderwijs-commissie Prins en de toekomstige Antilliaanse Mammoet?

III. Wie of wat is de pressie-groep (of persoon), die deze plannen per 1-9-68 gerealiseerd wil zien en wat zijn de motieven?

In verband met dit laatste komt het ons voor, dat het van wijs beleid zou getuigen, als men invoering zou uitstellen tot 1-9-69, maar onderhand ijverig door zou gaan met alle mogelijke en noodzakelijke voorbereidingen, om zodoende in staat te zijn per genoemde datum ook reële inhoud aan de plannen te kunnen geven.

Hiermede heb ik me (ongevraagd) in de discussie gemengd, wat eigenlijk niet mijn bedoeling was.

Op verzoek van vele niet-ingewijde, doch zeer belangstellende collega's heb ik enig informatielmateriaal verzameld over de plannen en de daarvoor tot nu toe gevoerde discussies t.a.v. de Mammoet.

Met de welwillende medewerking en toestemming van de auteurs mogen hier dan ter uwer oriëntatie volgen:

1. circulaire: „Brugklassen"
(door de Heer van Roosmalen, dir. Colegio Arubano en coördinator van de Mammoet op Aruba);

2. circulaire: „Toevoegsel 1 en 2 (zelfde auteur);
3. Brief aan de Inspectie (door de Heer Spetter, hoofd Benildeschool);
4. Brief van Personeel Mon Plaisir College;
5. Brief van de Heer Persoon (hoofd Filomena College Bovenbouw);
6. circulaire: „Toevoegsel 4" (door de Heer van Roosmalen als antwoord op de brieven 3, 4, 5).

J. SNIJDERS

5 maart 1968

Colegio Arubano

BRUGKLASSEN I.

Behoudens de medewerking van de schoolbesturen en van de bestuurscolleges der eilandgebieden zullen de middelbare scholen en mulo's van de Nederlandse Antillen met ingang van het nieuwe schooljaar in plaats van traditionele eerste klassen **brugklassen** rijk zijn. De huidige C-afdelingen zullen dan beginnen HAVO-koppen te worden. In de komende zes jaar zullen de middelbare scholen uitgroeien tot scholen voor HAVO en V.W.O., in de komende vier jaar de mulo's tot scholen voor MAVO.

DOELEINDEN VAN DE MAMMOETWET
(= Wet op het Voortgezet Onderwijs = W.V.O.)

1. Het bewerken van een maximale horizontale doorstroming, waardoor foutieve richtingkeuze ongedaan kan worden gemaakt;
2. het bewerken van een maximale vertikale doorstroming; dit is in twee aspekten te verdelen:
   a. rendementsverhoging: drastische beperking van de percentages zittenblijvers;
   b. overstapmogelijkheden aan het eind van bepaalde schooltypen: bijv. Mavo-Havo-VWO.

NIEUWE GEZICHTSPUNTEN IN DE W.V.O.

1. studiebegeleiding en introduktie;
2. vele keuzemogelijkheden, dus differentiatie.

BRUGKLAS

Het **doel** van de brugklas is de leerlingen te **introduceren** in het voortgezet onderwijs, in de eigen school, hen te **begeleiden,** waardoor hun studie vruchtbaarder kan worden, hen te **observeren** en op grond daarvan **vast te stellen,** welke richting voor hen het best is. Ieder der **vetgedrukte** woorden vereist de nodige toelichting, die in de komende maanden gegeven zal worden.

Dit doel worde bereikt door: **beperking** van het aantal vakken in de brugklas; eventueel **bundeling** van vakken in de handen van één leraar; grote aandacht voor de **expressievakken;** besteding van **studielessen.**

DE URENTABEL

Voor Nederland is de volgende urentabel vastgesteld:

Studielessen	2—4
Nederlands	4
Frans	4
Engels	3
Geschiedenis	2
Aardrijkskunde	2
Wiskunde	4
Biologie	2
Muziek	1
Tekenen en handvaardigheid	3
Lichamelijke oefening	3
	30—32

Opmerkingen voor de **Ned. Antillen:**

1. Het aantal studielessen moet niet minder dan 4 bedragen.
2. Een brugklas zonder Spaans is onmogelijk. Dat zal ook invoering van het Duits in de eerste klas meebrengen en het Frans onmogelijk maken. Aan Frans moet dan in de tweede klas extra tijd geschonken worden.
3. Een godsdienstles minstens moet worden toegevoegd.

BRUGKLASTYPEN

Al naar gelang de aansluiting die verleend moet worden, kennen we verschillende typen brugklas. Aan het Colegio komt het HAVO-VWO-type met doorstroommogelijkheid naar het MAVO; aan de huidige mulo's het MAVO-type met doorstroommogelijkheid naar HAVO-VWO. Het Colegio kan straks bevorderen naar twee MAVO, de MAVO's naar de tweede van het Colegio.

Verschillen tussen de brugklastypen:

a. niet in leerplan en indeling;
b. wel in gerichtheid en beoordelingsniveau;
c. wel in opdrachten en taken (tijdens studielessen).

6. LEERPLANNEN

Ik stel voor dat wij ons voorlopig houden aan de leerplannen die in Nederland vastgesteld zijn voor de rijksscholen. Deze worden momenteel op Aruba vermenigvuldigd door bemiddeling van de Gedeputeerde van Onderwijs.

Op basis van deze leerplannen zullen vakcommissies, samengesteld uit de vakleraren van alle scholen voor MAVO, HAVO, VWO op Aruba, vaststellen op welke wijze de doeleinden met gebruikmaking van de voorhanden methodes bereikt kunnen worden.

7. WAAROM NU GEEN OF WEINIG NIEUWE METHODES?

1. We kunnen de nieuwe methodes onvoldoende beoordelen;
2. onder de nieuwe leerboeken zijn zeker ongeschikte;
3. de mulo's hebben hun bestellingen reeds geplaatst;
4. er is geen uitspraak over de financiering van de leerboeken voor het MAVO.

8. KENNISMAKING MET NIEUWE LEERBOEKEN

hoop ik allen die bij het voortgezet onderwijs betrokken zijn, ook buiten het Colegio dus, te vergemakkelijken door in de komende maanden een boekerij op dat terrein in te richten, waartoe ik reken op de medewerking van de uitgevers. De essentie van bepaalde onderwijskundige publikaties hoop ik u regelmatig onder ogen te kunnen brengen in stencilvorm. U kunt dan zelf beoordelen of nadere kennismaking met die publikaties gewenst is.

9. BEOORDELING

Ik meen dat er twee peilen van beoordeling nodig zijn, één voor MAVO en één hoger. Aan de splitsing HAVO-VWO denke men op dit moment nog niet.

Het eerste peil moet beoordeeld worden hoofdzakelijk aan de hand van

centrale studietoetsen, gemaakt onder verantwoordelijkheid van de onder LEERPLANNEN genoemde vakcommissies. De normering dient vooraf vastgesteld te worden.

Het hogere beoordelingspeil zou ik het liefst trachten te vinden aan de hand van landelijke studietoetsen. Ik stel mij voor dat daarbij vooral het meer zelfstandige, scheppende werden getoetst moet worden.

De plaats van de leraar bij de beoordeling:

De leraar kan veel meer peilen dan de studietoetsen, bijv. spreekvaardigheid, slagvaardigheid, aanpak van problemen, „zicht" op problemen, volharding. Ook zijn er wegens de ongelijkheid van leerboeken voorlopig nog veel zaken die buiten de studietoetsen moeten blijven en dus door de leraar op andere wijze getest moeten worden. De studietoetsen betekenen dus geen aantasting van de positie van de leraar; integendeel geven zij hem, mede door de nabespreking van de resultaten van veel grotere groepen dan de zijne, een steun in de rug, die hij in het Nederlandse systeem nooit heeft gehad, afgezien van de onderling meestal slecht vergelijkbare en vaak willekeurige, bovendien te weinig frekwente korrektiemodellen bij de eindexamens.

10. DE STUDIELESSEN

Deze worden voor alle brugklassen (van het Colegio, maar hopelijk ook van alle andere scholen) op dezelfde tijden in de rooster geplaatst, waardoor o.a. wekelijks geschikte tijden voor den centrale studietoetsen beschikbaar zijn.

Dit is niet het voornaamste doel. Juist de studielessen moeten de doeleinden van de brugklas het meest bevorderen. Introduktie en begeleiding moeten ervoor zorgen dat de leerlingen communicatie met de school en het onderwijssysteem verwerven en een juiste methodiek ontdekken, de observatie moet leiden tot een volkomen verantwoorden determinatie met een al dan niet dwingend karakter.

Mammoet
11 maart 1968

Colegio Arubano

Mammoet
11 maart 1968

TOEVOEGSEL 1

1. Geachte Collega's,

Het vorige week verstrekte brugklasstencil wil de inleiding zijn tot een systematische behandeling van de voor ons liggende problemen. De toevoegsels hebben geen systematisch karakter en worden daarom afzonderlijk genummerd. (T 1 enz.). Wilt u alle mammoetmededelingen bij elkaar houden?

Alles op dit gebied is bedoeld als interne informatie voor alle scholen die met het brugklasprojekt te maken krijgen. Ik heb de hoofden van de MULO-scholen verzocht mij ook hunnerzijds in te lichten.

Met oprechte hoogachting en collegiale groet,
R.

2. Vergadering Colegio Arubano 5 maart 1968

De brugklasmededelingen blz. 1 en2 vormden de leiddraad voor de vergadering.

Enkele moeilijkheden waaraan het hoofd geboden moet worden:

a. welke ll. moeten we toelaten?
b. wat doen we met de studielessen?
c. bepaalde ll. eisen direkt de volle aandacht, we moeten echter alle ll. optimale aandacht schenken.
d. welk gewicht toe te kennen aan bepaalde verschijnselen?
e. er moet gewerkt worden aan centrale studietoetsen.

Voorstel uit de vergadering: (Hr. Harms)

f. Spaans verplicht stellen en in de tweede klas laten kiezen tussen Frans en Duits; **of**
g. twee van de drie vakken Frans, Spaans, Duits laten kiezen.

Hierover kan zonder inspraak van de Inspekteur geen beslissing genomen worden.

Studielessen:

h. De ervaringen van de heer Loeffen in Nederland wezen uit, dat er enorm veel werk van de leraren gevergd wordt.
i. De heer Heidenrijk (ook Nederlandse brugklaservaring) meende dat de leraren didaktisch onvoldoende geschoold waren.
j. De heer Denters zag met lede ogen de beperking van het aantal geschiedenislessen, waarvan hij altijd veel tijd afnam om de ll. te leren een leerboektest te lezen. De vz. meende dat hieraan ook studielessen gewijd konden worden, zoals ook in Nederland gebeurt.
k. De vz. vroeg met het oog op de overgangsmoeilijkheden te overwegen of het gunstig kon zijn ongesplitste tweede klassen HAVO-VWO te handhaven. Na een glijdende bevordering van 2 naar 3 zou dan de de-

finitieve splitsing pas in 4 tot stand komen.

l. De heer Hoeffnagel meende dat in de studielessen waardevolle proeven genomen konden worden om te ontdekken op welke wijze de ll. studeren en op welke wijze de beste resultaten behaald kunnen worden

Benoeming studielessencommissie:

m. De heren Loeffen, Heidenrijk en Hoeffnagel werd verzocht op korte termijn zoveel mogelijk aspekten van de studielessen vast te leggen, zodat gedifferentieerde studiegroepjes uit de leraren gevormd kunnen worden.

3. **Vergadering ten departemente** van hoofden van MULO-scholen, direkteuren V.H.M.O. o.l.v. de Inspekteur van het Onderwijs, 7 maart 1968. Aanwezig waren eveneens de adjunkt-inspekteurs De Graaff en Droog, alsmede mej. drs. Winkel.

Enkele mededelingen:

De Inspekteur deelt mede, dat de Minister van Onderwijs instemt met het oprichten van brugklassen, hoewel dienaangaande nog geen landsverordening bestaat.

De heer Schrils deelt uit naam van het B.C. Curaçao mede dat het B.C. eveneens akkoord gaat en voor de financiële regelingen zal zorgen, met name wat betreft de studielessen en de bouw van noodlokalen bij de toekomstige MAVO-scholen.

T 2

a. **Hoe gaat de selektie plaatsvinden?**

1. Toelatingsexamen gaat door.
2. Advies hoofden meer gewicht.
3. Psychotechnisch onderzoek, indien mogelijk voor de hele groep, maar in ieder geval zoals gebruikelijk voor de MO-groep.
4. Toelating in handen van de ontvangende school. Dit impliceert niet noodzakelijk dat het toelatingsonderzoek ook geheel bij de ontvangende school moet worden afgenomen.

b. Dit jaar kan men zevende-klassers niet beletten deel te nemen aan het toelatingsexamen voor het HAVO enz. Eventueel toegelatenen samen in een klas met doubleurs van dit jaar. Deze blijven buiten het brugklasprojekt.

c. Moet men bij de overgang 1969 de doubleurs van nu nog in de gelegenheid stellen het oude program te volgen? Zo'n bezemwagen lijkt pedagogisch een monstrum. Inpassen in het nieuwe systeem per 1 sept. 1969 is beter.

d. Zevende-klassers van nu zou men kunnen adviseren via de MULO naar het HAVO te gaan, i.p.v. toelating tot HAVO-VWO te vragen.

e. Doubleurs in de huidige zevende klas behoren in sept. ook in één klas te worden ondergebracht, waarmee men

1. het oude program kan volgen, waarna nieuw program in de tweede per 1 sept. 1969;

(wordt vervolgd)